

НОВИ САД

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИ И ПРИВРЕДНИ ЛИСТ ЗА ДУНАВСКУ БАЛОВИНУ

Број 4

Главни и одговорни уредник
ДУШАН ЧАМПРАГ

Краља Петра 3.

За власника и издавача одговара
ДУШАН ЧАМПРАГ

Година X.

Куда римокатолички епископате?!!

У времену када нам је неопходно потребно да свим силама порадимо на томе, да се што више и што пре избрише из нашег јавног и националног живота све оно што би могло ометати и шкодити изградњи нашег народног и државног јединства као и формирању наше јединствене националне културе, нашао се побуђеним римокатолички епископат, да у своје пастирском писму покрене акцију и борбу против Југословенског соколства.

Римокатолички епископат правда свој корак тиме, што је Соколство бајаги антирелигиозна установа, што одвраћа бајаги народ од римокатоличке цркве и што своје приредбе и манифестације приређује баш за време богослужења.

Ове оптужбе одмах на први поглед се дају установити као скроз неоправдане и ни мало за тако важне, а да би се на основу њихову могла кренути акција која може довести до нежељених последица. Овом акцијом очито се иде за тим да се ремети интерконфесионални мир и верска толеранција у нашој држави.

Свештенство има и ту узвишену дужност да поради на јачању братске љубави, солидарности и узајамности. Верска и национална осећања нити могу нити смеју да буду у каквој опречности. Акција пак римокатоличког епископата против Соколства имаће за последицу баш то, да ће помутити слогу и узајамност која влада међу различитим вероисповестима у нашој држави. Јер наш Југословенски Соко ставио је себи у задатак, да у широким

народним слојевима учврсти идеју народног јединства и верску трпељивост и ко дира и омета овакав рад нашег Соколства, тај неминовно уноси семе раздора у народ и у народна племена.

Сваки искрен патриота мора се зачудити овом кораку римокатоличког епископата и мора осудити оваку акцију против нашег Соколства, које се апсолутно не може оптужити да је против вере и против религије. Због неких незнатних инцидента у два три случаја никако се није смело ни могло подићи оптужба против Соколства уопште а најмање је римокатолички епископат требао да међу своје вернике посеје семе верског раздора.

Не само у Соколству него уопште у нашој држави свакоме је загарантована слобода вероисповести, па се чини као да римокатолички епископат силом тражи длаку у јајету и сада игра улогу да је преосетљив Велики бискуп Штротмајер, за кога се зна да је био узоран син и свештеник своје римокатоличке цркве, није био противник Соколства, а исто тако ни велики словеначки родољуб др Јанез Крек, такођер узоран римокатолички свештеник, није сматрао соколство за противрелигиозну установу.

Врхство нашег Соколства одговорило је већ озбиљно и објективно на неосновану оптужбу и акцију римокатоличког епископата, а исто тако и цела наша јавност осуђује овакав начин нарушавања братске слоге, међуверског мира и верске трпељивости, што је учинио римокатолички епископат. М.

„Пунктације“ Дра Антона Корошца

По Дравској бановини је расуран летак који је носио потпис г. др. Антона Корошца и имао за наслов „Декларација словенске људске странке“.

То су дакле Корошчеве „пунктације“, које су код свих националних елемената у Словеначкој изазвале револт и једнодушну осуду. Огорчење проузроковано „пунктацијама“ избило је најпотпуније на скупштини претседника општина Дравске бановине и изражено у њиховој резолуцији.

„Пунктације“ дра Корошца су тако састављене, да није тешко у њима назрети извесне сепаратистичке тежње. Сама прва тачка тако је стилизована да је могућно у њој видети

сепаратистичку тенденцију.

Затим, „пунктације“ подвлаче потребу да словеначки народ слободним споразумом са Србима и Хрватима решава о својој судбини. Дакле треба све почети изнова. Истина, у тачци четвртој г. др. Корошец каже да по томе слободном споразуму Словенци, Хрвати и Срби треба да изграде државу од равноправних јединица, дакле државу федеративну, и то на триалистичкој бази. Али се не каже шта би са Словеначком било, ако тај слободни споразум не уроди плодом. Решење можда и ван граница заједничке државе ако слободним споразумом до њих не би дошло.

Но после протеста у Љубљани и после других манифестација које су се приредиле по разним местима Словеначке као израз огорчења изазваног Корошчевим летком, г. Корошец је учинио извесне исправке. Те исправке, у многоме у блажују смисао првобитног текста. Свакако је г. Корошец увидео да је много „истрчао“ и сувише рано открио своје праве намере.

Те исправке стварају у „пунктацијама“ приличну контрадикцију. Оне су вероватно додате у намери да осујети свако тумачење о сепаратистичким тежњама његовим.

Своје „захтеве“ г. др. Корошец је формално свео само на то да тражи за Словеначку једну широку аутономију, која може бити и у заједничкој држави Срба, Хрвата и Словенаца.

Г. Корошец дакле захтева

аутономију за Словеначку, једину покрајину у нашој земљи која од 1918 године има стварну аутономију, и то на свима пољима народног живота. Но г. Корошец тражи и „националну индивидуалност“, а она је у Словеначкој остварена још онога дана кад је словеначки језик проглашен равноправним са српско-хрватским и тиме предата целокупна управа и свака просветна и културна делатност искључиво Словенцима у руке. Па зар није лудо говорити о „финансиској самосталности“, кад по својој специјалној економској и социјалној структури Словеначка има користи само као целина у заједници са Србима и Хрватима.

Корошец је својим „пунктацијама“ доказао сву непостојаност своју као политичар али ће остати без значаја у народном животу словеначком који иде својим путем. Н.

У хатар истине...

Поводом чланка г. дра Тапавице Ђоки: „О погребним предузећима у Новом Саду“.

Долепотписани власници погребних предузећа у Новом Саду осетивши се погођени нетачним изношењем стања ствари у гореспомеутом чланку, а желећи да грађанство сазна праву истину тврде најкатегоричније како следи:

1) Пре свега не стоји тврдња г. др. Тапавице, да је фирма Бенце и др. из Вел. Бечкереча ставила уз молбу и такав ценовник, по којем би иста била у стању да погребне потребштине лиферије публици са 50% јефтиније, него долепотписани. Поднешени ценовник код свих појединачних артиклова гласио је на од—до динара, те је тако на пр. цена металним сандуцима предвиђена у том ценовнику са од 1150 динара па на више. Узевши у обзир различите квалитете и израду металних сандука, могли би долепотписани продавати такве металне сандуке почев већ од дин. 900. Разуме се међутим да такве сандуке ниједно од долепотписаних предузећа и не држи на стоваришту из бојазни да се не десе „незгодни случајеви“ приликом транспорта мртваца и да мртац пуким случајем не пропадне заједно са дном од сандука.

2) Не стоји да је Новосадска Општинска Управа произвољно задржавала себи првенствено право дозволе за погребно предузеће, нити да је

она Уредбом од 7 марта 1932 године обавезна да таково у једном уредбом фиксираним року и отвори.

Тачно је да је Уредба којом се за погребна предузећа потписује дозвола прецизирала у том погледу само једно, а то је: „Дозволе за погребна предузећа даваће се првенствено општинама... нове дозволе за овај рад приватним лицама неће се давати без пристанка општине“.

Према овоме, свакоме мора бити јасно да је општина поступила у смислу пописане споменуте Уредбе. Преставници Града у Одбору, као часни и савесни људи нису ни могли другачије поступити, него усвојити предлог начелника г. др. Бороте Бранислава, да се молба бечкеречке фирме одбије, јер је г. Борота, како смо из најпоузданијег извора обавештени, свој предлог мотивисао следећим разлозима:

а) да општина не може да даде свој пристанак за издавање дозволе бечкеречкој фирми на извесно време, јер издавање концесије није у Уредби везано за рок;

б) да ће општина морати, кад буде била у могућности да сама оснује погребно предузеће, прекупити постојећа из разлога, што успех предузећа зависи од тога, да општина монополише ту радњу у својим рукама, а не да има конкуренце или евентуално да са постојећима ствара ортачки посао. С тога је опортунује да тог момента буде што мање постојећих предузећа за откуп;

в) да је фирма Бенце и др. у своје ценовнику навела да

не за сиротињске погребне, чије трошкове сноси општина, дати сандуке по дин. 150 — док постојећи лиферант по повуди са којим је у обавези, даје општини за динара 300 — не само савдук, него и пскров и крст и копање раке и пренос колима и др.

г) да при постојећим привредним и новчаним приликама само веома мали, да некажемо посве незнатан број становника купује за своје покојнике металне, док се сви остали служе дрвеним сандуцима, које израђују наше занатлије и помоћници, те би баш у данашње време беспослице и већ и иначе приличног броја незапослених, било несавесно и ову могућност зараде одузети новосадским, а дати бечкеречким занатлијама.

Ми долепотписани допуњујемо још речи г. др. Бороте Бранислава са следећим:

1) Тврдимо најкатегоричније да данашње цене погребних потрепштина у нашим предузећима у Новом Саду не само да нису са 50% скупље од оних, које нуди бечкеречка фирма, него су, ако не јефтиније, а оно исте такве.

Ову нашу тврдњу спремни смо и да докажемо колективним ценовником на захтев Кр. Банске Управе Дунавске Банозине;

2) Не стоји тврдња г. др. Тапавице да се за све погребне предмете може применити закон о сузбијању скупље. Сматрамо да за ово не треба коментара, а г. др. Тапавицу умољавамо да се пре писања оваквих чланака изволи информисати о стварима, које су му непознате.

На крају, не желећи се упустати у даљу полемику, умољавамо једино г. др. Тапавицу да нам рекне: да ли њему баш заиста лежи толико на срцу социјално питање материјално слабог становништва Града Новог Сада, или је он и писањем овог тенденциозног чланка као правни заступник фирме Бенце и др. из Вел. Бечкереча, чију је молбу за дозволу он лично потписао, учинио само своју адвокатску дужност према својем клијенту?

„Конкордија“ погребно предузеће, власник Царевих Илија, с. р., „Пијетет“ погребно предузеће, власник Најауер Едмунд, с. р., „Голгота“ погребно предузеће, власник Имре Ленкеји и син, с. р., Браћа Бартољ, с. р.

Када ће и то бити?

Ми смо се досада са пуно оправдања залагали за самосталну Занатску Комору са седиштем у Новом Саду.

Оснивање самосталних Занатских комора предвиђено је и самим законом, што је везано са извесним условима, т. ј. потребан је пристанак Занатлијских удружења.

Међутим Занатлијска удружења на територији данашње Трговачко-индустријске и Занатске Коморе са огромном већином изјаснила су се за посебну Занатску Комору са седиштем у Новом Саду. Па и

поред свега тога меродавни фактори до данашњег дана још нису учинили потребно, да се удовољи законским прописима, нису удвојили жељи огромном броју занатлијских удружења, а што је законом предвиђено.

На другим местима то је до сада и учињено, а верујемо да ће то и код нас бити учињено.

Колико нам је познато, законски је рок фебруар месец ове године, те са пуно оправдања ишчекујемо да се жеља и воља занатлија која се оснива на законским прописима у што краћем времену и оствари.

Истина је и то, да и занатлије не смеју седети скрштених руку, ишчекујући да им печене шеве полете у уста, већ треба баш сада да засучу рукаве у одбрану свога законског права.

Не треба заборавити ову: да устаоцима и Бог помаже.

Да ли да пијемо?

Борба против алкохола није нова. Мухамед је верски закон унео забрану употребу алкохола и ко би се од верних огрешно о закон, грешан је пред Алахом.

У стара времена, во времена оно, није било другог алкохолног пића осим вина, те се винова лоза неговала и много ценила, а то се да закључити из тога, што када је Бог потопом казнио свет, наређено је Ноју да у ковчег унесе и винску лозу да се не би — утаманила. Старозаветни верски писци препишу важност вина, јер иначе не би унели у свете списе:

„Вино веселит срце чловека“.

И у новом завету имамо доказа о поштовању алкохола — вина. На свадби у Кани Галилејској Господ Исус Христос претвара воду у вино, и то му је било прво чудо! На тајној вечери Искупитељ света пружа чашу с вином својим ученицима са речима:

„Пите из ње сви ово је крв моја новог завета“. И црква наша употребљује вино за причест, ради опрштења грехова.

Колико се трошило вина, не зна се, ал' биће, да се на свадби у Кани Галилејској доста потрошило, јер тек кад је нестало права вина, дошло је чудо, претварање воде у вино.

Што се више ширила култура међу људима, ширила се и међу биљкама, па и производи од њих. Тако су постала и друга пића, која се у старом и новом завету не спомињу. Од вина, шампањац, разне ракије, од шљива шљивовица, која се чествује нарочито у манастирима, од јечма пиво, па крушковача, јабуковача, кајсијовача, за које наши старозаветни нису знали, то су пића новог века, модерног човека.

Да ли да пијемо?

Стари завет нас учи: „Не опијајте се вином, јер је у њему блуд“ Дакле, саветује нам се да се не опијамо али не да и не пијемо. По томе, ми се, ако и прогутимо коју, не смејемо владати по оној:

„Пијем, пијем није шала“ Сваки дан по три бокала!“

А никако се не смејемо угледати на ову:

„Вино пије Дојчин Петар
Варадински бан
Попио сто дуката
Све за један дан!“

Или, саклони нас Боже, да се угледамо на нашег Краљевића Марка, па да наздрављамо из „леђена од двадесет ока!“

Све умерено! После доброг гурманског јела, једну, две чашце вина испити није грех, шта више, то је потреба, за убрзавање и лакше варење.

„Све сос мерос!“

Јован З. Медурић.

И ПРАВО ЈЕ...

У прошлу недељу у Новом Саду је одржана седница Управног одбора Матице Српске.

Између осталих предмета, које је управни одбор Матице Српске имао да решава, извршен је избор фискала, на место г. Дра Мајинског, који је пре кратког времена постављен за јавног бележника у Жабљу. За фискала Матице Српске изабран је — апсолутном већином — г. др Мића Иванчевић адвокат, наш познати јавни национални радник, који је био једно дуже време главни и одговорни уредник новосадске Милетићеве „Заставе“.

Познавајући г. др. Иванчевића као исправног јавног радника, и одличног правника, ми смо потпуно задовољни, да је избор за фискал Матице Српске пао на њега, јер је он својим досадашњим радом то одликовање и поверење заслужио.

Честитајући г. дру Иванчевићу на овом избору, желимо му да устраје у раду на корист и напредак Матице Српске.

ИЗ МОЈИХ УСПОМЕНА

Поп Панта Поповић

Панта Поповић, петровоселски парох, познат је био као чувен говорник, агитатор, а име му је сачувано у историји наше књижевности са својих приповедака из народног живота. Ко не зна његове приповетке: *Какав је ко, онако му и бива*, *Сеоски натарош*, *Бор-Јактар Бојана*... Издавао је и лист „Глас народа“ каквог нисмо имали ни пре ни после. Као политички агитатор, седамдесетих година прошлог века, био је силян. Припадао је Српској народној слободоумној странци и био је, као што је сам говорио: „од пете до главе Милетићевац“. Али током времена и овај Милетићевац, скрену у страну, па је доцније био, при изборима за Мађарски сабор, сваке мађарске владе кортеш, и владин кандидат би увек у срезу старобечејском победио. Заслуге за ту победу преписивао је себи поп Панта. Да покаже, колико је популаран у народу, он се на своју руку 1901 год. кандидује за посланика у старобечејском срезу, са владиним програмом. Као кандидат он је био и кортеш свој, нико за њега радио није, сам је разносио и плакете од општине до општине, те би том приликом одржао и говор и развио и свој програм.

Дође тако и у Турiju. На пијаци се искупило доста света и поп Панта поче:

„Драги моји Турјанци! Вас је наш дични Милетић назвао „штитом Српским“.

— Слава Милетићу! — виче народ и скида капе!

Па ево ме међу вама, да вам кажем мој програм.

Нећу бити за тим да се порција скине.

У народу гуњање.

Не гуњајте браћо! Нећу бити за то, што је цар то потврдио, а царска се не пориче. Али ћу стати на пут, да се порција не повиси! (Живно!) Радићу, а и израдићу, ако ме изаберете, да се сме слободно дуван садити! (Дуготрајно: Живно поп Панта!) да не пушите овај офарбан крџан, већ да пушите онакав дуван, какав га је Бог створио. (Пљесак у народу, живно поп Панта!)

Браћо моја бирачи! Ви знате да код вас паора свињи пркавају, и колико штете отуда имате. Ја ћу вам рећи зашто. Док се пекла ракија од кукуруза, ви сте пили чисту ракију као сува, свињи пили муру и овда није било црканице. (Живно, живно! Дижу се капе у вис, многи подскакују од радости.) Ако ме изаберете, радићу и израдићу да се пече ракија од кукуруза, да народ дође до чиста пића, да се курталише чвутске крке, да свињи дођу до муре, да се курталишете црканице! (нема краја одушевљеном клицању).

Да завршим! Ако ме изаберете стаћу и онима у Карловцима за врат, што хоће да донесу закон, да паор не може бити претседник црквене општине, него попа. Попа има његову цркву, а са општином нека газдују паори, то су њихови дедови стекли! (Бурно одобравање. Живно наш поп Панта!)

Но поред тако „лепог“ програма и силног одобравања, туријанци су га изневерили. После избора шаље им посланицу у којој и ово пише:

„Туријанци, туријанци! Хтедох вас искупити, као квочка пилиће, под своја крила, а ви одоше кобцу у кавце!“

Јован З. Медурић.

Тек-тек да се зна

У времену диче зиме, по кафанама и гостионама су почели нестајати зимски капуту. Један пар специјалиста за размену капута је ових дана ухваћен од стране новосадске полиције. Ти специјалисти су улазили у кафане у старим капутима а излазили у новим, које су продавали уз најповољније цене.

Да не би многи недужни наседали оваковим специјалистима са продајем зимских а јефтиних капута, препоручили би свима и свакоме: да је много боље и рентабилније ићи у свом старом капуту, него ли куповати јефтине нове; јер куповањем јефтиних нових испод руке, постаје се саучесник — услед чега се безусловно иде у бајбок.

Уредништву „Нови Сад“

у Новом Саду

Поводом написа у листу „Нови Сад“ број 3 од 14 јануара о. г., на стр. 5, стубац 2, 3 и 4, а под насловом „Олгиња исповест“, изволите на истом месту и истим словима у смислу прописа чл. 26. и 27. Закона о штампи од 6. августа 1925. г. у вези чл. 9. Закона о изменама и допунама од 6 јануара 1929. год. томе закону отштампати следећу

ИСПРАВКУ:

Наводи у наведеном напису, који износе тобожњи случај са неким Олгом, венерично болесном, као и о тобожњем разговору писца са болничким особљем, потпуно су измишљени.

За увреде и клевете нанете споменутим написом Државној болници и њезиним органима у службеном својству, биће поднета кривична тужба надлежном суду.

Из канцеларије Управе Државне болнице у Новом Саду број 81. од 14 јануара 1933 године.

Тресла се гора, родно се миш

Пре више од годину дана, у нашој јавности је била подигнута велика прашина са афером фирме Хофхер и Шранц у Новом Саду због лажног пријављивања порезе.

Поводом тога Дунавска финансијска дирекција је фирму Хофхер и Шранц казнила сумом од три милиона динара.

Противу ове казне фирма се жалила управном суду у Београду, који је својим решењем поништио пресуду финансијске дирекције.

Ми као представници јавности, после овога морамо да се запитамо:

Како и на који су начин финансијске власти утврђивале лажне исказе фирме, на темељу чега је изречена пресуда у своти од три милиона динара?

Истина фирма је добила сатисфакцију са поништењем пресуде финансијске дирекције; али шта ће бити са онима, који су својим исказима о прегледу нанели огромне штете како у моралном тако исто и у материјално погледу.

Званични органи своју дужност морају савесно вршити према свима и свакоме.

Две успеле приредбе.

Добротворна задруга „Кап млека“ приредила је 13 о. м. дочек православне Нове године у великој дворани хотела „Слобода“, која је за ову прилику била нарочито декорисана дворана. Дворана је била украшена расцветаним дрвећем и осветљена разнобојним лампоницама, те је изгледала као неки диван врт.

Програм је био леп и разноврстан. Четири балетске тачке биле су лепо и складно изведене од г. Адолфа Шрајбера и његових ученика. Скеч, који су изводили гђа Даница Матејић и г. Мита Марковић, био је заиста духовит. Гђа Нада Архипова отпевала је једну оперску арију и „Аманд ђевојко“

од Бињичког. Својим дивним гласом и сјајном техником певања, гђа Архипова је задивила присутну публику, која је, као и увек, са великим симпатијама примила ову нашу одличну уметницу. Г. Сократ Јовановић, референт трговинског одељења Кр. банске управе, певао је Валентинову арију из опере „Фауст“ од Гуно-а и народну песму „Наиш'о Ербез...“ Својим звонким и снажним баритоном г. Јовановић је врло лепо отпевао обе ове песме, те је побрао буран и заслужен аплауз. Г. Аца Маринковић отпевао је арију из I. чина опере „Тоска“ од Пучини-а. Меки, лирски тенор г. Маринковића освоји је публику, која је бурним и дуготрајним аплаузом наградила овога младог и талентованог певача. Наши познати уметници гђа Матејић и г. Добрић изводили су „Добрићев рапорт“ и „Поздрав Новој години“, те су својим духовитим шалама насмејали и расположили многобројну публику, која је у врло пријатном расположењу провела једну заиста лепу и веселу ноћ. Овоме веселом расположењу много је допринео и одличан цаз, који је лепо и складно свирао најмодерније шлагере.

Сутрадан 14 јануара у 3 сата после подне, Задруга је приредила у истој дворани село за средњошколску омладину, које је успело како са моралне, тако и са материјалне стране.

Програм села се састојао из 10 бираних тачака. Као прва тачка био је поздравни говор Љубице Обрадовић учинице. Геца Винклер је у две тачке соло изводио на цитри и био топло поздрављен. Трећу тачку програма је попунио мали и златни Живојин Живојновић-Браца, који је слободно, гаасно, чисто и разумљиво рецитовао: „Богаташ и убоги Лазар“ од Јована Јовановића-Змаја, и био бурно поздрављен од многобројне публике.

Као четврта тачка био је позоришни комад у једном чину: „Сан у шуми“, који су одиграли: Мира Живојновић, Магда Франк, Мира Шмолка, Ибоља Хаваш, Агнес Штрјднберг, Клара Гутман и Вера Комлош; који је читавој публици натерао сузе у очима и тешки грцај осетљивих срца родитељских.

Сиже комада је: сироче без родитеља, остало је код тетке, која ју је слала свакодневно у шуму да бере цвеће, да га продаје и зарађује и за себе и за тетку. Када сироче не донесе цвећа, не заради, тетка је туче и злоставља, што је сирочету загорчавало још онако рани младалачки живот. Једнога дана сироче берући цвеће, наиђе на малу кћерицу једног богаташа, који је имао свој двор у непосредној близини шуме. Богаташево дете је у шуми залутало, а сироче му помаже да нађе двор својих родитеља, не тражећи никакве награде за услугу. Богаташево дете обавести своје родитеље о племенитости сирочета, они је стигну и доведу у свој двор те своје детету њу узму за сестру и тиме сироче ослободе

Тек му је педесет година,

па је већ сасвим сломљен. Муче га све могуће болести: реуматизам, слабост срца, бубрези, желудац и лоша пробава. Сав је згрбљен, самог себе не подноси, није више ни за какво друштво и што је главно, он није више ни за какав посао. Очајава над самим собом, лечи се и лечи, а без успеха. Раденске лековите воде још не позна. Када би знао за њен лековити učinak и када би је пио, био би већ одавна здрав са малим издатком.

тешких и горких залогја које је из дана у дан имало код своје тетке.

Да је овај комад тако добро успео, заслуга припада вредној и неуморној учитељици гђица Малвини Квитнер, која је ову златну дечицу спремила.

„Осветници“, од Војислава Илића-млађег рецитовао је Радивој Денић ученик VI разреда Државне мушке гимназије.

Седму тачку програма је попунила мала Олгица Чампраг, која је уз одличан цаз играла Руске игре и од публике бурним тапшањем неколико пута изазивана да понови.

Рскоко игре изводиле су ученице Женске гимназије и основне школе на опште допадање присутних.

Последњу тачку програма су извеле златна дечица г Радивоја Кадић, Јелка и Михајла, које су одиграле „Јапанску игру“ на опште допадање.

Са великим успехом је изведена соколска вежба „Редуше“ као и „12 месеци“, које су извели ђаци основне школе „Борђа Натошевића“.

Све игре за ову приредбу је увежбао госп. Драгутин Немеш чувени учитељ играња.

ДВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ.

Ове 1933 године, навршиће се равно сто година од рођења нашег великог и најплоднијег песника пок. Змаја Јована Јовановића, и пок. др. Михајла Полита-Десанчића, великог борца и једног од најстарије гарде народних првака у бившој Војводини.

Приредбу ових прослава стогодишњице од рођења ова два народна великана управни одбор Матице Српске у својој последњој седници решио је да узме у своје руке у споразуму наших културо-просветних установа

Тако исто, предузеће се потребне мере, да се пок. Полит-Десанчић, који је сахрањен у Темишвару, пренесе у Нови Сад, т. ј. на ону груду, где се родио, где је деценијама за њу живео, за њу страдао и борио, се, за њено добро и добро народа српског.

Ове две велике националне свечаности, које ће се обавити у току ове године имаће манифестациони карактер народне љубави и признања својим незаборављеним и неумрлим националним великанима.

За извођење ових великих националних манифестација, биће образован нарочити одбор, коме ће бити стављено у задатак, да оне буду онако изведене, како су то својим радом велики и незаборављени покојници заслужили.

Уредништву „Нови Сад“

У моме чланку у 1 и 2 броју „Новог Сада“ на страни трећој стоји да је Градска Штедионица у Новом Саду за новосадске насипе издала око седам милиона динара, а требало је да стоји око пет милиона, према томе укупна сума има да буде десет и по милиона, место дванајст и по милиона.

Молим да ову исправку изнесете у Вашем цењеном листу.

Др. Борђе Тапавица
адвокат

Новосадске вести.

— Прстен. На православну Нову Годину верена је у Новом Саду млађа кћи србобранског економа г. Тоше Хаџића, гђица Јелкица Хаџић, са г. Хансом Студером, сином г. Дра Бернара Студера из Берна у Швајцарској. — Срећно!

— Шаховски турнир за првенство Новог Сада. У уторак, 24 о. м., отпочиње у Новосадском Шаховском Клубу утакмица за локално првенство, за годину 1933. Игра се уторником и петком, од 8 12 увече, у клубским просторијама (кавана „Хабаг“). Време мишљења: 18 потеза на сат. Награде дин. 500, 300, 200 и 100. Вођа турнира је госп. Ник. Баранов. — Очекује се већи број учесника, међу овима и неколико нових, младих свага.

— Главна скупштина. I. Новосадско Војно Ветеранско Друштво, одржава своју редовну главну годишњу скупштину у недељу 22 јануара 1933 после подне у 2 сата у гостиони код „Трубача“. Урава.

* Главни складиште за Раденске природне минералне воде за Војводину Нови Сад, Футошки пут 37.

* Не заборавите, да ћете у свако доба најбоље и најјефтиније дрво за гориво добити на дрвари Д. БЈЕЛИЋ Нови Сад, Телефон 31-44.

* У пажњу купцима имања. У Новом Саду има у свима деловима вароши на продају велики избор рздиња и кућа: за ренту, трговачких са локалним, засебних породичних, као и кућних плацева. Озбиљни купци нека се обрате са поверењем на посредника Ј. ЧУКУР, Нови Сад, Алмашка улица 4.

АПОЛО

ТОН-„КИНО“

Субота—недеља

Magda Schneider u filmu

ЧЕЖЊА

Глазба Р. Фал

Тонфилмска оперета.

ОБЈАВА

о повишењу приносне тарифе осигурања за случај несреће од 6% на 7% и о повишењу приносне тарифе осигурања за случај болести.

I.

На основу закључка и предлога Равнатељства Средишњег уреда за Осигурање радника у Загребу, од 23. јула 1932. Господин Министар социјалне политике и народног здравља наредбом својом од 24/XI. 1932. Ст. Бр. 52 664 повисио је приносну тарифу, која служи у смислу §-а 29. Закона о осигурању радника као основа за одмеривање приноса за осигурање у несрећним случајевима, а која је одређена наредбом Министра социјалне политике од 4. Маја 1927. број 283/IV. са 6 динара, почев од 1. јануара 1933. год. на 7 динара за сваких 100 динара обезбеђене наднице и за постотак опасности 100. Принос за несрећни случај одређује се према томе, почев од 1. јануара 1933. године за сваких 100 динара обезбеђене наднице са толико пута по 7 пара, колико износи постотак опасности са којим је посао уврштен.

Овај привос у смислу ал. 7 § 35. ЗОР пада искључиво на терет послодавца.

О предњем се извештавају сви послодавци на подручју овога окружног уреда ради знања и равнања.

II.

Тако исто на основу закључка и предлога Равнатељства Средишњег уреда за осигурање радника у Загребу, Господин Министар социјалне политике и народног здравља решењем својим установио је за подручје овога уреда нову приносну тарифу приноса за случај болести.

Ново установљена приносна тарифа за случај болести износи сада 42% од једно-дневне обезбеђене наднице као недељни принос, уместо досадашње, која је износила 39%.

Ова нова установљена приносна тарифа за случај болести ступила је на снагу и важи од 1. јануара 1933. године а по њој недељни принос за случај болести износи:

У НАДНИЧНОМ РАЗРЕДУ: ДИНАРА:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2.52	3.36	4.03	4.87	5.88	7.06	8.40	10.08	12.10	14.18	16.80	20.16

Законом дозвољени одбитци од зараде намештеникове за 42%-тни принос износе недељно:

У НАДНИЧНОМ РАЗРЕДУ: ДИНАРА:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1.37	1.97	2.36	2.86	3.44	4.13	4.92	5.90	7.09	8.36	9.84	11.81

О предњем се извештавају сви послодавци и радници и намештеници на подручју овог уреда ради знања и равнања, а послодавци се уједно позивају, да према новој приносној та-

рифари, а у смислу § 35. ЗОР. врше дозвољене обуставе од својих намештеника и уплате прописаних приноса по налозима, које ће им уред, почев од 1. јануара 1933. издавати.

Из канцеларије Окружног уреда за осигурање радника у Новом Саду од 13. јануара 1933. године Број: 1/1933.

Радојица М. Теофановић
РАДИО-САЛОН

Пашићева 18 НОВИ САД Телефон 30-63

СТАЛНИ ИЗБОР НАЈНОВИЈИХ

PHILIPS-ових апарата

Због инвентарисања велика распродаја

ГЕЛБ

ЕЛЕКТРО ПОДУЗЕЋЕ
НОВИ САД.

Футошки пут 3 Телефон 26-45

РАДИО АПАРАТА
РАЗНИХ ФАБРИКАТА
Најновијих типова као:
Штандард Лоренд
Орион Балтика итд.
УЗ НАЗПОВОЉНИЈЕ ЦЕНЕ.

Изврш. бр. 430/1932

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102. зак. чл. 60. 1881. објављује, да ће услед решења среског суда у Новом Саду, донесеног под бројем 12673/1932, у корист тражиоца извршења Индустр. и Тргов. д. д. из Загреба, (кога заступа Др Јан Булик адвокат) против извршеника из Новог Сада за

наплату 4285 динара главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гв. 13460 из 1932 и процењене на динара 110.000 и то: машинерије, ауто.

Јавна ће се дражба одржати на дан 4 фебруара 1933 у 11 сати пре подне у Новом Саду, Бана Дуњића улица.

Нови Сад, 2 јануара 1933.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршитељ

Срески суд као Земљишно-књижни суд у Новом Саду.

Број 10496/1932 з. књ.

Извадан из драженог огласа

У овршној ствари Шлик Николосон фабрика машина, вагона и бродова А. Д. Будимпешта оврховодитеља против Сирецки Павле Петровац овршеника одредио је з. књ. суд ради утерињања потраживања у износу од 48.114 динара главнице с. п. овршну дражбу — услед накнадне понуде поновну дражбу на некретнине које леже на територији окружног суда у Новом Саду, среског суда у Новом Саду и општине у Б. Петровцу и које су уписане на име Сирецки Павла у з. књ. уложку бр. 1709 редни број А 1 1-3 и топограф. бр. 157. 158/1 и 158/2 општине Бачки Петровац уз искључну цену од 12 000 динара.

Дражба ће се одржати у званичним просторијама земљ. књ. суда број собе 22 у Новом Саду две 24 марта 1933 у 10 сати. Некретнине које долазе на дражбу не могу се продати испод (1/2) половине искључне цене. Они, који намеравају узети учешћа у надметању, дужни су у руке изасланика положити у име кауције 10% од искључне цене у готовом или у одговарајућим вредносним папирима, способним за кауцију а чији се курс има рачунати према наређењу §. 42. з. чл. LX. из год. 1881. или му предати признаницу о претходном положењу кауције у судски депозит и потписати услове о дражби (§§. 147., 150., 170. з. чл. LX:1881. и 21. з. чл. LXI. 1908)

Онај, који за некретнину понуди више од искључне цене а нико не понуди више од њега, дужан је одмах надопунити постотку искључне цене, установљену кауцију и до толико истог постотка по њему понуђене цене.

У Н. Саду, 10 децембра 1932.

Т. М. Туцаковић с. р.
судија.

Изврш. бр. 673/1927

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102. зак. чл. LX. 1881. објављује, да ће услед решења среског суда у Новом Саду донесеног под бројем 7072 из 1927, у корист тражиоца извршења Српске Трговачке Банке д. д. из Новог Сада (кога заступа Српска Трговачка Банка д. д. из Н. Сада) против извршеника из Новог Сада за наплату 20.000 дин. главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бројем Гв. 7349 из 1927 и процењене на динара 25.000 и то: разна собна намештаја, 1 клавир, шифоњера и тоалет огледала.

Јавна ће се дражба одржати на дан 13 фебруара 1933 у 2 сата после подне у Новом Саду у палати Берзе.

Нови Сад, 11 јануара 1932.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршитељ

Штамтарија Душан Чамраг
и Друг Нови Сад, Кр. Петра 3.

Вреће

цераде и канап
најјефтиније код

АВРАМА ШИФА

завод за позамљивање врећа
и церада.

Творничко стовариште:
морске траве, коњске струне,
ћебета, гуртна, куделни цев
и т. д.

НОВИ САД

Телефон 24-03. Брв.: Јутешиф

Подружница:

БЕОГРАД-САВА.

Тражите ценовник.

Извршни број 483-1932

Објава о јавној дражби.

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. LX. 1881. објављује, да ће услед решења окружног суда у Новом Саду, донесеног под бројем 3237-1932, у корист тражиоца извршења Халаи Јована из Петровца (кога заступа Др Лауровић адвокат) против извршеника из Петровца, да ће се цели заједнички млински уређај на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, на број Гв. 14965 из 1932 и процењене на динара 27.500 и то: 1 саугас мотор 22 Н. 2 пара дупли валци, један пар камења и сав остали млински уређај.

Јавна ће се дражба одржати на дан 31 јануара 1933 у 3 сата после подне у Кулину у млинској зградби Дирекција Канала на каналу у воденици.

Нови Сад, 2 јануара 1933.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршитељ.

Извршни број 406-1932

Објава о јавној дражби.

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. 60. 1881. објављује, да ће услед решења среског суда у Новом Саду, донесеног под бројем 7852-1930, у корист тражиоца извршења Др Станковић стеч. старат. Штед. К. з. из Новог Сада, (кога заступа Др Станковић) против извршеника из Новог Сада, за наплату 6900 динара главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гв. 12716-1932 и процењене на динара 26.455 и то: две машине, један писаћи стол, један радио апарат, једна шиваћа машина, шифоњер и друга собна намештаја.

Јавна ће се дражба одржати на дан 14 фебруара 1933 у 2 сата после подне у Новом Саду, Стевана Сремца 13.

Нови Сад, 11 јануара 1933.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршитељ

Извршни број 161-1932

Објава о јавној дражби.

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. 60. 1881. објављује, да ће услед решења окружног суда у Новом Саду донесеног под бројем Гв. 2356-1931 у корист тражиоца извршења Др Јована Лауровића и Љубомира Милошевића из Н. Сада (кога заступа Др Лауровић) против извршеника из Новог Сада за наплату 2000 — динара главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гв. 4015-1932 и процењене на динара 17.100 и то: златне и сребрне сатове, жардинере, сервисе и вазице.

Јавна ће се дражба одржати на дан 28 јануара 1933 у 9 сати пре подне у Новом Саду, у Краља Петра улица број 29, у радњи овршеника.

Нови Сад, 21 децембра 1932

Орлов Александар
судски извршитељ.